

समाज भूषण बाबूगव उर्फ अप्यासुहेब जेई कला, वर्गिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पुणे २

प्रथम सत्रांत परिक्षा २०१६-२०१७

विषय - मराठी (G-1) आधुनिक मराठी साहित्य व उपयोजित मराठी

पुस्तक - १) मराठी विनोदी कथा २) उपयोजित मराठी

वेळ - २ तास

गुण - ६०

प्रथम वर्ष, कला

प्र.१ पुढील प्रश्नांची उत्तरे २० शब्दांत लिहा. (कोणतेही १०)

१०

- १) कथा म्हणजे काय ? व्याख्या सांगा.
- २) विनोद निर्मिती कोणकोणत्या कारणामुळे होते ?
- ३) विनोद निर्मितीची कारणे सांगणाऱ्या अभ्यासकांची नावे सांगा.
- ४) वर्तमानपत्रकत्यने कोणत्या हेतुने वर्तमानपत्र सुरु केले.
- ५) प्रस्तावनेची निरनिराळी नावे कोणती ?
- ६) 'चिमणरावांचे वकृत्व' या कथेच्या माध्यमातून लेखकाने कोणत्या अपप्रवृत्तीवर बोट ठेवले आहे ?
- ७) पहिले कावळे संमेलन कोणी भरविले होते ?
- ८) 'मैस' या कथेतील एस.टी. ड्रायव्हरने एस.टी. अचानक का थांबवली ?
- ९) 'बंडू आणि अमेरिकेची कानउघडणी' या कथेच्या लेखकाचे नाव सांगा.
- १०) नागू गवळीचे वर्णन लेखकाने कसे केले आहे ?
- ११) 'मी आचार्य अत्रे कसा झालो नाही' या कथेतील पात्रांची नावे सांगा.
- १२) 'पेज श्री' म्हणजे काय ?

प्र.२ पुढील प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २)

८

- १) वर्तमानपत्रकत्यने मीठाईचे दुकान कोणत्या हेतुने सुरु केले होते ?
- २) चि. वि. जोशी यांना लाकूड व्यापारी संघाच्या भाषण प्रसंगी कोणता विपरीत अनुभव आला ?
- ३) पहिल्या कावळे संमेलनात कोणते ठराव पास झाले ?
- ४) तक्रार या कथेतील 'बा' मास्तरांकडे कोणती तक्रार घेऊन आला होता ?

प्र.३ पुढील प्रश्नांची उत्तरे १५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २)

१२

- १) 'नाटक कसे लिहावे' या कथेतून रा. ग. गडकरी यांनी साहित्य क्षेत्रातील कोणत्या अपप्रवृत्तीवर प्रहार केला आहे ?
- २) केसोपंत कावळ्यांनी आपल्या घराण्याचा इतिहास काय सांगितला ? ते पिंगळ्यांचे कावळे कसे झाले ?
- ३) बंडू आणि अमेरिकेची कानउघडणी' या कथेचा आशय व वैशिष्ट्य थोडक्यात स्पष्ट करा.
- ४) 'मी आचार्य अत्रे कसा झालो नाही' असे लेखक का म्हणतो ?

प्र.४ पुढील प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही १)

१०

- १) 'पहिले कावळे संमेलन' या कथेचे कथानक थोडक्यात सांगा व कथेची वैशिष्ट्ये सांगा.
- २) 'मैस' या कथेतील पात्रांचा परिचय त्यांच्या स्वभाव वैशिष्ट्यांसह करून द्या.

प्र.५ अ) पुढील प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही १)

४

- १) 'व्यक्तिमत्व' या संकल्पनेचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- २) व्यक्तिमत्व विकासातील कुटुंबाचे स्थान स्पष्ट करा.

ब) पुढील प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २)

८

- १) भाषिक कौशल्य म्हणजे काय ? भाषिक कौशल्य कोणती ?
- २) श्रवण कौशल्य म्हणजे काय ? त्याचे फायदे कोणते ?
- ३) वाचनाचे प्रकार सांगा.
- ४) लेखन कौशल्य विकसित करण्याचे उपाय कोणते ?

क) पुढील प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २)

८

- १) कार्यक्रम संयोजन कौशल्याचे महत्त्व थोडक्यात सांगा
- २) सूत्रसंचालन करताना कोणती पथ्ये सूत्रसंचालकाने पाळावीत ?
- ३) सूत्रसंचालन करण्यासाठी कोणते गुण सूत्रसंचालकाकडे असावेत ?
- ४) कोणत्याही कार्यक्रमात प्रास्ताविक व आभार या घटकाचे स्वरूप सांगा.